

MAGYAR NEMZET

Budapest

1969 DEC 3 1

Fiatalodó Budapest

A napokban átrobtunk autóbusszal az új Hungária körúti felüljárón, láttuk a Baross tér felett kecsesen átívelő hidat és felpillantottunk a Duna partjáról az Intercontinental üveghomlokzatára is. Most, hogy elkészültek, az is, aki először látja őket és az is, aki mindennap elment előttük, mellettük, egy pillanatra rajtuk felejtí tekintetét, és aligha tévedünk, ha feltételezzük az emberek többségével némi örömmel, büszkeséggel lép, utazzik tovább. A gazda szemével mustrálgatják őket és bizonyos elégedettséggel alapítják meg: ezen is túl vagyunk.

Aztán vissz bennünket a villamos, az autóbussz a Ke-repesi út, a Nagyvárad tér irányába és a közlekedési dugók láttán máris az jut eszünkbe, milyen sokat kell még tenni a főváros szépítéséért, korszerűsítéséért. Utakat tizezreit felújítani, a háború okozta foghíjakat eltüntetni, az üzleteket új portálokkal ellátni. És a rengeteg „föld alatti” tennivaló, amelyek a szemet nem bántják ugyan, mert csak akkor figyelünk fel rájuk, amikor nyáron az ötödik emeletre már nem ér fel a víz nyomása, amikor a csőtörések következtében kráterek keletkeznek az úttesten, amikor a növekvő forgalom alatt beszakadnak a csatornák. A feladatokat látva sok budapesti arra az álláspontra helyezkedik, hogy lassan haladunk előre a főváros fiatalításában, annak ellenére, hogy tudja: volt olyan időszak, amikor öt év alatt nem gyarapodott annyit Budapest, mint most, egy esztendő alatt.

A lakosság egy másik része viszont — elsősorban azok, akik lakásgondokkal küszködnek, — túl gyorsnak tartják a korszerűsítési ütemet, illetve nagyok az erre fordított összegeket. Úgy vélekednek: először lakásokat kellene építeni és ha abból kielégítettük az igényeket, csak azután lenne szabad milliárdokat költeni új hidak, szállodák emelésére, belekezdni nagyobb arányú szanálásokba az elavult városnegyedekben. Ezzel az állásponttal addig egyet lehet érteni, hogy több lakást kell építeni. A fővárosi lakásépítés ütemének fokozása, az itt mutatkozó lemaradás behozása érdekében a párt- és a kormányvezetés az utóbbi időben tett is megfelelő intézkedéseket. A lakásprobléma megoldását szem előtt tartva és első helyre állítva sem feledkezhetünk meg azonban arról a tényről, hogy Budapest világváros. Idegenforgalmi látványosság és központ, konferenciák városa, kulturális, tudományos centrum. Ezt a rangot nem szabad feladni, hanem erősíteni kell.

Ezért is üdvözli örömmel minden fővárosi patrióta, Budapest szerelmese, a főváros tanácselnökének azt a bejelentését, hogy a hetvenes évektől a város korszerűsítése, külső szépítése, gyorsabb ütemű lesz, mint eddig volt. „A negyedik öt-

éves tervünkben mintegy 50 százalékkal többet használunk fel erre a célra, mint korábban, és nagyobb építőipari kapacitásról gondoskodunk a régi városrészek teljes felújítására.”

Az sem közömbös azonban az embereknek, hogy ott, ahol építeni, korszerűsíteni kell, a várostervezők, az építészek mennyire törekszenek a célszerűsége, a környezet harmóniájára. Különösen sokan félnek az uniformizálástól, a jellegtelen, skatulyaházak gyors elszaporodásától, a belső városrész egységének megbomlásától. A fővárosi tanács vezetőinek állásponcija ebben a tekintetben is pozitív, megnyugvást jelenthet a városképet féltő emberek számára. Ami itt talán a leglényegesebb: a házgyárak termékei nem törnek be a belső kerületekbe.

A Dózsa György út és a budai körút határvonalán belül általában hagyományos építési módokkal, egyedi tervezés alapján építkeznek. A házgyári elemekből épült épületek, lakások száma viszont a külső kerületekben egyre gyorsabban növekszik. Ha az eddigi új lakótelepeken nem is sikerült az egyhangúságot száműzni, az újjalotai lakótelep tervezői azonban már változatos épületekkel sajátos atmoszférát tudnak majd kialakítani, hangulatos, új városrészt, amely forgalmas, lüktető, üzletnegyeddél is rendelkezik. Erre már módot ad a házgyári elemek nagyobb variálhatósága. Az első házgyárunk termékeiből például csak két-három háztípust tudtak emelni, a harmadik házgyár termékeiből viszont már tizenkettőt, ketszintestől a tizenöt-szintesig.

A főváros nagyobb létesítményei, hidjai, középületei, terei, útvonalai mindenkinek épülnek, nemcsak a budapestieknek, de az ország valamennyi lakójának. Éppen ezért, amiről néhány évvel ezelőtt még vitatkozni kellett, ma már senki előtt sem kétséges, hogy minden jelentősebb fejlesztési, korszerűsítési tervet, amely a lakosságot érinti, a városképet erőteljesen befolyásolja, a közvélemény elé kell tárni, a „laikusokat” is meg kell hallgatni. Akár a Margitszigetről, a Dunaparti szállodasorról és a korzóról, az új Nemzeti Színház helyéről, formájáról, vagy éppen a budai erdők sorsáról legyen is szó. „Demokratizmusra törekszünk a várospolitika távlatainak kidolgozásában is — hangsúlyozta a minap Sarlós István az egyik interjúban. — Hamarosan elkészül az állandó városfejlesztési kiállítás, amelynek célja, hogy elképzeléseinket megismerjék a budapestiek, s mi az ott elhangzó vélemények alapján megismerjük a főváros lakóinak véleményét.”

Mindebből joggal vonjuk le azt a következtetést: a hetvenes években nemcsak tovább szépül fővárosunk, de úgy válik szebbé, úgy fiatalodik, ahogy az emberek többsége szeretné.

Keserői Ernő